

OIKEUSMINISTERIÖN TILINPÄÄTÖSKANNANOTTO ULOSOTTOLAITOKSEN KIRJANPITOYKSIKÖN TILINPÄÄTÖKSESTÄ VUODELTA 2017

Valtion talousarviosta annetun asetuksen (1243/1992) 66 i §:n 1 ja 2 momenttien nojalla oikeusministeriö on tänään päättänyt antaa seuraavan kannanoton ulosottolaitoksen (kirjanpitoyksikkö 1530) tilinpäätöksestä vuodelta 2017 ja niistä toimenpiteistä, joihin tilinpäätös ja siitä 2.5.2018 annettu valtiontalouden tarkastusviraston tilintarkastuskertomus antavat aiheita.

Arvio tuloksellisuudesta ja sen kehityksestä sekä asetettujen tulostavoitteiden toteutumisesta

Ulosottolaitoksen toiminta on jatkunut tuloksellisena myös vuonna 2017. Lähes kaikki toiminnalle asetetut tavoitteet saavutettiin.

Usean vuoden ajan korkealla ollut perintätulos oli hieman edellistä vuotta pienempi, mutta kuitenkin tulostavoitetta (930 milj. euroa) korkeammalla tasolla 1054 milj. euroa. Ulosottoon saapui asioita poikkeuksellisen paljon, lähes 3,3 milj. asiaa. Vain lamavuonna 1993 ulosottoon on saapunut enemmän asioita. Vuoden 2017 korkea asiamäärä johtui pääosin vero- ja sakkoasioiden ulosottohakemusten poikkeuksellisesta jaksotuksesta. Vireille tulleiden velallisten määrät kasvoivat hieman. Käsiteltyjen asioiden määrä nousi 20 % 3,2 milj. asiaan. Vireille tulleiden asiamäärien kasvu heijastui käsitelyihin asiamääriin. Käsitelyaika lyheni 6,3 kuukauteen edellisvuodesta, mikä oli tulostavoitetta paremmalla tasolla. Perityn euron kustannukset oli edellisvuoden tasolla ja tulostavoitetta paremmalla tasolla. Perittyjen ja varattomien rahasaamisten suhde asiamääristä oli tulostavoitteen (45%) mukainen ja hiukan edellisvuotta alemmalla tasolla. Sen sijaan perittyjen ja varattomien rahasaamisten suhde rahasaatavien pohjalta tarkasteluna oli vain 34,8%, mikä oli huomattavasti tulostavoitteen alle. Matalampaa tasoa selittää Verohallinnon tietojärjestelmä uudistuksesta johtunut suuri vireille tulleiden rahamäärien kasvu, joiden käsittelystä merkittävä osa päättyi estetilykseen. Tuottavuus ja taloudellisuus olivat paremmalla tasolla kuin edellisvuonna ja tulostavoitetta korkeammalla tasolla.

Valtakunnanvoudinvirasto jatkoi oikeusministeriön toimeksiannon ja tulostavoitteiden mukaisesti ulosottolaitoksen rakenneuudistuksen (URA) valmistelua taloudellisuuden ja tuottavuuden parantamiseksi asianosaisten oikeusturvaa vaarantamatta. Hanketta vietiin eteenpäin oikeusministerin tekemien linjausten pohjalta ja käytännön toteutusta jatkettiin Valtakunnanvoudinviraston laatien suunnitelmien pohjalta. Hankkeeseen liittyviä uudistuksia pilotoitiin ulosottovirastoissa. Hankkeen lainsäädäntötyöryhmän ensimmäisen mietinnön pohjalta laaditut lakimuutokset astuivat voimaan kesäkuussa. Lainsäädäntötyön toista vaihetta työstettiin. Tässä vaiheessa on tarkoitus valmistella säännöshdotukset, jotka liittyvät organisaatioon, virkarakenteeseen ja näistä johtuviin välttämättömiin ulosottomenettelyä koskeviin muutoksiin.

Erikoisperintä jatkoi tulostavoitteiden mukaisesti tehokasta velkojen maksamisen välttelyyn liittyvien väärinkäytöstapausten käsittelyä ja väärinkäytösten ennaltaehkäisyä sekä talousrikollisuuden ja harmaan talouden torjuntaa. Erikoisperinnälle on ominaista vuosittainen vaihtelu käsiteltävien ja velkojille tilitettävien rahasaatavien määrässä, joten vertailu edellisvuoden tuloksiin ei kuvaa tuloksellisuutta parhaalla mahdollisella tavalla. Ulosottolaitokselle asetetut erikoisperintää koskevat tulostavoitteet kuitenkin saavutettiin.

Valtakunnanvoudinviraston oikeudellisen yksikön tulostavoitteena oli käsitellä kaikki kantelut laadukkaasti ja kohtuullisessa ajassa. Ratkaistujen kantelujen keskimääräinen käsittelyaika oli 9,8 kuukautta. Vahingonkorvausasioiden käsittelyaika oli 8,4 kuukautta. Kantelujen käsittelyaika on edellisvuosia ja asetettua tavoitetta hitaampi. Valtakunnanvoudinviraston oikeudellinen yksikkö jatkoi tekemiensä ratkaisujen julkaisemista sisäisillä intranet-sivuilla.

Konkurssiasiamiehen toimiston yhteiskunnallisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen eteni suunnitellusti ja tulosneuvotteluissa asetetut keskeiset tavoitteet saavutettiin.

2. Tuloksellisuuden raportoinnin perusteiden asianmukaisuus ohjauksen ja tulosvastuun kannalta sekä oikeusministeriön kanta kehittämistarpeista

Ulosottolaitoksen toiminnan arvioimisessa on käytettävissä laaja tilasto- ja raporttiaineisto, jota on hyödynnetty virastojen tulosohjauksessa sekä tarkastustoiminnassa ja virastot ovat hyödyntäneet sitä omassa sisäisessä ohjauksessaan ja laadunvarmistuksessa. Ulosottolaitoksen vuosittaista tilastojulkaisua on kehitetty voimakkaasti viime vuosina ja sillä annetaan kattava kuva ulosottolaitoksen toiminnasta. Samoin raportointimittareita on edelleen kehitetty. Konkurssiasiamiehen toimiston tiedonhallintajärjestelmän (Kosti) avulla vaikuttavuus- ja toiminnallisten tavoitteiden toteutumisen pitkäjänteinen seuranta on parantunut.

Ulosoton raportointi- ja tilastointi järjestelmän kehitystyötä tulee jatkaa, että raportoinnista saadaan riittävästi tukea strategiakartan tavoitteiden toteutumisen seurantaan, URA:n toteuttamiseen ja hankkeen valmistumisen jälkeen seurantaan.

Ulosottolaitoksen ja Konkurssiasiamiehen toimiston sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tilaa on arvioitu asianmukaisesti. Meneillään olevan URA:n takia riskienhallintaan ja riskianalyyysiin tulee ulosottolaitoksessa kiinnittää erityistä huomiota.

3. Toimenpiteet, joihin kirjanpitoyksikössä on tarpeen ryhtyä tilinpäätöksen johdosta ja tuloksellisuuden parantamiseksi

Ulosoton määrärahatilanne tiukkenee kehyskaudella. Taloudellisuuden ja tuottavuuden lisäämiseksi jatketaan URA-hanketta oikeusministerin linjausten mukaisesti.

Momentille 25.10.50.5 konkurssilain mukaisten julkisselvittäjien ja pesänhoitajien palkkiot sekä julkisselvityksestä aiheutuvat muut konkurssimenettelyn menot osoitettu määräraha 820 000 euroa ylitettiin 135 418 eurolla. Valtiontalouden tarkastusviraston huomioiden mukaisesti seurantaraportointia tulee kehittää siten, ettei vastaavaa arviomäärärahan ylitystä pääse jatkossa tapahtumaan.

Vuoden 2018 aikana voimaan tulevaan uuteen tietosuojalainsäädäntöön on valmistauduttava.

4. Oikeusministeriön toimenpiteet tilinpäätöksen johdosta ja tuloksellisuuden parantamiseksi

Osallistutaan URA:n ohjaukseen ja toteutukseen sen johtoryhmässä ja eri työryhmissä sekä vastataan tarvittavasta säädösvalmistelusta. Jatketaan tarvittavia ves-neuvotteluja.

Uuden tulosohjausmallin toteutumista seurataan ja toimintaa kehitetään ulosottolaitoksen ja Konkursiasiamiehen toimiston kanssa yhteistyössä.

Oikeushallinnon toimitilastrategialla ja oikeushallinnon toimitila- ja työympäristökonseptilla pyritään edistämään tilankäytön tehokkuutta ja taloudellisuutta.

Oikeusministeri

Antti Häkkänen

Osastopäällikkö

Kari Kiesiläinen

TIEDOKSI:

valtiovarainministeriö

valtiontalouden tarkastusvirasto

valtiokonttori